Dosarul nr. 21r-1045/24
Nr. generat de PIGD - 1-24010428-02-21r-28052024
Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
Judecător: Victor Rațoi

D E C I Z I E
În numele Legii

02 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Adrian Cerbu și Marcel Popescu

A examinat fără participarea părților, în ordine de recurs, recursul declarat de condamnatul Șevcenco Stanislav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024, prin care plângerea condamnatului **Șevcenco Stanislav ******* împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă detenția sa în condiții inumane, în Penitenciarul nr. 4 Cricova al ANP, în perioadele 30.04.2015-19.01.2023 și 26.01.2023-09.11.2023, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 25.01.2024-25.04.2024;
Instanța de recurs: 28.05.2024-02.04.2026;

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Condamnatul Șevcenco Stanislav și reprezentantul Penitenciarului nr. 4 Cricova au fost înștiințați despre dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 29.01.2026 ora 09:30.

Asupra recursului declarat de condamnatul Șevcenco Stanislav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond.

1. La data de 24.01.2024, condamnatul Șevcenco Stanislav ***** a depus plîngere prin care a solicitat constatarea deținerii în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO și reducerea pedepsei.

În motivarea plîngerii, condamnatul Șevcenco Stanislav și-a exprimat dezacordul în privința condițiilor inumane de detenție din Penitenciarului nr. 4 – Cricova motivând că potrivit raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii din 13 decembrie 2022 condițiile de detenție din Instituția Penitenciarului nr.4 Cricova sectorul nr.7 unde a fost deținut i-a fost încălcat drepturile garantate din art.3 din Convenția pentru apărarea drepturile omului și libertăților fundamentale.

A fost deținut în penitenciarul nr.4 Cricova în perioadele 30.04.2015 - 19.01.2015 și din data de 26.01.2023 -09.11.2023 a fost deținut în sectorul nr .7 unde erau 18 condamnați condițiile de detenție erau minime deoarece spațiul unde locuia era umed există umiditate și mucegai pe geamuri și pereți, erau afectate și bunurile personale care deveneau inutilizabile. Clădirea era într-o stare deplorabilă, nu a fost renovată de mai mult de 10 ani, era un număr mare de insecte cu care se luptau, condițiile de igienă erau inadecvate. Celula era supraaglomerată, cu paturi supraetajate în perioada 2015-2016 au fost paturi cu trei niveluri în secția nr.30 era lipsă spațiul în sectorul confidențial. În perioada toamnă-iarna este frig temperatura aerului nu era mai mare de 15 C motiv pentru care erau nevoiți să doarmă în haine. Baia funcționa prost presiunea apei era foarte slabă și doar odată pe săptămână, ceea ce face imposibil menținere igienei persoanele. Întreruperea curentului era la diferite ore pentru diferite intervale de timp. Asistența medicală era foarte slabă.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024* s-a respins plângerea condamnatului Șevcenco Stanislav ***** împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă detenția sa în condiții inumane, în penitenciarul nr. 4 Cricova al ANP, în perioadele 30.04.2015-19.01.2023 și 26.01.2023-09.11.2023 ca fiind neîntemeiată.

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024, a declarat recurs condamnatul Şevcenco Stanislav solicitând: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare în*

aceiași instanță, în alt complet de judecată, pe motivele de fapt și de drept indicate. În acest sens, condamnatul a menționat despre detenția sa în condiții inumane în Penitenciarul nr. 4 Cricova, în perioadele 30.04.2015-19.01.2023 și 26.01.2023-09.11.2023.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Art. 447 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală stabilește că, (1) recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Condamnatul Șevcenco Stanislav și reprezentantul Penitenciarului nr. 4 Cricova au fost înștiințați despre dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 29.01.2026 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a admite* recursul declarat de condamnatul Șevcenco Stanislav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024, *casează integral încheierea, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată*, reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

6.1. Conform art. 448 Cod procedură penală, judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

6.2. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *2) admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

6.3. Conform art. 450 Cod procedură penală, (1) Instanța de recurs, soluționînd recursul, rezolvă și chestiunile complementare prevăzute în art.416, aplicându-le în mod corespunzător. (2) Cînd instanța de recurs remite cauza spre

rejudecare conform art.449 pct.2) lit. c), ea se pronunță și asupra probelor ce urmează a fi administrate.

6.4. Potrivit art. 451 Cod procedură penală, procedura de rejudecare și limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător.

6.5. Reieșind din prevederile art. 436 alin. (1), (2) Cod procedură penală, (1) Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

6.6. Conform art. 469 Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, și anume: 17^1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

7. În conformitate cu prevederile art. 473^2 Cod de procedură penală, (1) Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (2^1) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. (2^2) Dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă. (2^3) Verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă

și în următoarele cazuri: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; b) există o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; c) plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (5); d) plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; e) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleași perioade de detenție. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanța sesizată ultima. (2^4) Încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părți în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoștință de aceasta. (2^5) Declararea plângerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute la alin. (2^3) lit. a)–c) exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Art. 473^3 Cod de procedură penală stipulează că, (1) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare. (2) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. (3) Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile

invocate de condamnat în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare. (4) Termenul maxim de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului este de 3 luni. În termenul maxim de 3 luni nu se include termenul acordat condamnatului pentru detalierea pretențiilor.

Art. 473^4 Cod de procedură penală stabilește că, (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. (5^1) În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea

condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare. (6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acțiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. (8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. (9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare. (10) Pedeapsa redusă în condițiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată.

8. ***În sensul normelor de procedură menționate supra*****,** Colegiul Penal atestă că, la data de 24.01.2024, condamnatul **Șevcenco Stanislav ******* a depus plîngere prin care a solicitat constatarea deținerii în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO și reducerea pedepsei.

În motivarea plîngerii, condamnatul Șevcenco Stanislav și-a exprimat dezacordul în privința condițiilor inumane de detenție din Penitenciarului nr. 4 – Cricova motivând că potrivit raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii din 13 decembrie 2022 condițiile de detenție din Instituția Penitenciarului nr.4 Cricova sectorul nr.7 unde a fost deținut i-a fost încălcat drepturile garantate din art.3 din Convenția pentru apărarea drepturile omului și libertăților fundamentale. A fost deținut în penitenciarul nr.4 Cricova în perioadele 30.04.2015 -19.01.2015 și din data de 26.01.2023 -09.11.2023 a fost deținut în sectorul nr .7 unde erau 18 condamnați condițiile de detenție erau minime deoarece spațiul unde locuia era umed există umiditate și mucegai pe geamuri și pereți, erau afectate și bunurile personale care deveneau inutilizabile. Clădirea era într-o stare deplorabilă, nu a fost renovată de mai mult de 10 ani, era un număr mare de insecte cu care se luptau, condițiile de igienă erau inadecvate. Celula era supraaglomerată, cu paturi supraetajate în perioada 2015-2016 au fost paturi cu trei niveluri în secția nr.30 era lipsă spațiul în sectorul confidențial. În perioada toamnă-iarna este frig temperatura aerului nu era mai mare de 15 C motiv pentru care erau nevoiți să doarmă în haine.

Baia funcționa prost presiunea apei era foarte slabă și doar odată pe săptămână, ceea ce face imposibil menținere igienei persoanele. Întreruperea curentului era la diferite ore pentru diferite intervale de timp. Asistența medicală era foarte slabă.

9. Potrivit *încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024* s-a respins plângerea condamnatului Șevcenco Stanislav ***** împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă detenția sa în condiții inumane, în penitenciarul nr. 4 Cricova al ANP, în perioadele 30.04.2015-19.01.2023 și 26.01.2023-09.11.2023 ca fiind neîntemeiată.

10. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, instanța de recurs constată că instanța de fond a aplicat în mod eronat prevederile Codului de procedură penală și a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului.

11. Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit plângerii înaintate, petentul a solicitat constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada de timp în care a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 Cricova.

Aşadar, s-a stabilit cu certitudine că, **Șevcenco Stanislav ***** execută pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28.05.2012, fiind recunoscut vinovat de comitere infracțiunilor prevăzute de:

- art. 206 alin.(3) lit. f) Cod penal fiindu-i stabilită închisoare de 15 (cincisprezece) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și cu privarea drepturile de a ocupa anumite funcții de conducere pe un termen de 5 ani ;
- art. 208 alin. (1) Cod penal fiindu-i stabilită închisoare de 3 (trei) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis;
- în baza art. 208/1 Cod penal fiindu-i stabilită închisoare de 1 (un) an închisoare.

Conform prevederilor art.84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 18 (optsprezece) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea dreptului de ocupa anumite funcții de conducere pe un termen de 5 ani.

Termenul ispășirii pedepsei se calculează din data pronunțării sentinței - 28.05.2012, cu includerea în termen a arestului preventiv din 06.04.2011 până la 27.05.2012.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.10.2014, a fost menținută sentința Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28.05.2012, pe cauza penală în învinuirea lui Șevcenco Stanislav *****.

În temeiul deciziei Curții Supreme de Justiție din 31.03.2015 a fost menținută decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din data de 22.10.2014.

În baza încheierii judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.04.2021, a fost admisă plîngerea condamnatului împotriva instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție. A fost constatată deținerea lui Șevcenco Stanislav, în Penitenciarul nr.13- Chișinău, în condiții precare, fiindu-i redus pentru deținerea în Penitenciarul nr. 13- Chișinău cu 514 zile.

Începutul termenului de executare a pedepsei este din data de 06.04.2011 sfîrșitul termenului de executare a pedepsei intervine la 12.02.2027 (cu aplicarea mecanismului compensatoriu reducerea a 514 zile și compensarea a 269,81 zile privilegiate).

12. În conformitate cu Raportul prezentat, condamnatul **Șevcenco Stanislav** s-a aflat în detenție în **Penitenciarul nr. 4 Cricova** în perioada: *30.04.2015-19.01.2023 şi 26.01.2023-09.11.2023.*

Sub acest aspect, instanța de fond în mod eronat a respins plângerea condamnatului pentru perioada de detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 4 Cricova, pe motiv că, condițiile sunt adecvate. În argumentarea poziției sale, instanța de fond s-a bazat în mod prioritar asupra celor invocate în raportul instituției penitenciare.

Astfel, conform Raportului nr. 2/483 din 26.02.2024 prezentat de Penitenciarul nr. 15 Cricova, rezultă că, condamnatul Şevcenco Stanislav în urma transferului în Penitenciarul nr.4 - Cricova a fost plasat în sectorul nr. 7 secția nr. 28, care înregistrează o suprafață locativa de 93,55 m2, unde se deținеau 28 persoane condamnate. În cadrul sectorului respectiv, acesta a înregistrat un spațiu individual prevăzut de lege. În secția nr.28, deținutul Şevcenco Stanislav a fost asigurat cu loc de dormit și obiecte de primă necesitate. Încăperea în care se deținea este iluminată naturală prin intermediul geamurilor cu dimensiunile 150 cm X 100 cm, cu vedere în zona locativă, de asemenea este iluminată și artificial (f. d. 36-40).

13. Colegiul penal menționează însă că, potrivit prevederilor art. 473^4 Cod de procedură penală, (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere **atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu**. Alin. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată **ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului**, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate.

Conform art. 473^4 alin. (3) Cod de procedură penală, În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

14. Colegiul judiciar lecturînd textul încheierii recurate, atestă în partea ce ține de respingerea plângerii privind condițiile de detenție a condamnatului Șevcenco Stanislav în Penitenciarul nr. 4 Cricova, că instanța de fond nu s-a expus asupra condițiilor de detenție concrete descrise de condamnat, mai mult acesta s-a aflat în detenție începând cu anul 2015 până în anul 2023.

Astfel, instanța de fond prin respingerea cerinței menționate, nu a examinat în mod efectiv condițiile concrete de detenție ale condamnatului Șevcenco Stanislav începând cu anul 2015 în cadrul Penitenciarul nr. 4 Cricova și nu a combătut afirmațiile acestuia privind caracterul inuman al detenției. Or, rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și ale Ombudsmanului confirmă în penitenciarul vizat despre existența unor probleme sistemice – suprapopulare, condiții sanitare precare și lipsa spațiului minim – susceptibile de a constitui tratament inuman sau degradant.

Așadar, atît în recursul declarat, cît și în plângere, *condamnatul a făcut referire inclusiv la faptul că a fost plasat în celule suprapopulate.*

Mai mult decât atât, potrivit art. 473^3 alin.(2) Cod de procedură penală „Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare”.

Totodată, cu privire la condițiile de detenție a condamnatului Șevcenco Stanislav în Penitenciarul nr. 4 Cricova, Colegiul penal reține prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, și anume pct. 464, potrivit căruia, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții, astfel, contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța își va întemeia concluzia în baza rapoartelor organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Referitor la acest aspect, *în Raportul pentru anul 2022 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, efectuat reieşind din vizita* ***inclusiv în Penitenciarul nr. 4 Cricova (a avut loc în perioada 5 – 13 decembrie 2022)***, membrii Consiliului au subliniat că ***există supraaglomerare în celule***, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Potrivit Raportului CPT menționat supra, condițiile generale de detenție la Penitenciarul nr. 4-Cricova, se atestă că, în general, condițiile materiale au rămas nesatisfăcătoare: celulele și dormitoarele erau adesea degradate, murdare și slab echipate. CPT a observat supraaglomerare în anumite dormitoare și o distribuire inegală a deținuților în unitate

La fel, Colegiul penal ține să menționeze că, la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza *Irlanda c. Regatului Unit*, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza *Ciorap c. Moldovei*, 19 iunie 2007, § 63).

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarului nr. 4 Cricova prin prisma celor invocate de către condamnatul **Șevcenco Stanislav**, a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziile prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției, atestă că, condamnatul s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, deși CtEDO recunoaște că proba de rele tratamente nu este ușor de a fi obținută, totuși alegațiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil” (Cauza *Alver c. Estoniei*, 08 noiembrie 2005, § 49; *Labita c. Italiei*, 06 aprilie 2000, § 121). Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probațiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza *Irlanda c. Regatului Unit*, 18 ianuarie 1978, §161; cauza *Boicenco c. Moldovei*, 11 iulie 2006, §104; cauza *Breabin c. Moldovei*, 07 aprilie 2009, §49; cauza *Gurgurov*

c. Moldovei, 16 iunie 2009, § 56). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza *Gorobeț c. Moldovei*; 11 octombrie 2011, § 50).

Astfel, Colegiul penal notează că instanța de fond în mod greșit a menționat că, condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 4 Cricova, corespund standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului. Or, instanța de recurs consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Șevcenco Stanislav pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 4 Cricova în perioadele de la 30.04.2015-19.01.2023 și 26.01.2023-09.11.2023, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

În această ordine de idei, Colegiul penal ține să remarce faptul că din materialele cauzei, nu rezultă că reprezentantului administrației instituției penitenciare ar fi prezentat careva probe ce ar confirma că inclusiv în anii 2015 - 2023 de când s-a deținut Șevcenco Stanislav în Penitenciarul nr. 4 Cricova condițiile de detenție au fost satisfăcătoare și au corespuns normelor de drept, fapt ce denotă că, instanța de fond prin respingerea plângerii condamnatului, de fapt nu s-a expus prin motive plauzibile și justificate.

15. În aceste circumstanțe, Colegiul penal notează că, întrucît instanța de fond nu și-a motivat soluția privind respingerea plângerii condamnatului Șevcenco Stanislav cu referire la condițiile precare de detenție în Penitenciarul nr. 4 Cricova, Colegiul Penal este în dificultate de a stabili din care considerente instanța de fond a ajuns la această concluzie.

16. Instanța de recurs menționează că potrivit art. 20 a Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei încheieri nemotivate în partea ce ține de respingerea plângerii condamnatului cu referire la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 4 Cricova.

17. În acest context, instanța era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, invocate de condamnat și apărătorul acestuia.

Pentru acest aspect, legislatorul a stabilit rolul activ al instanței pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile.

Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției *(c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).*

18. Elucidarea tuturor împrejurărilor expuse supra are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate.

19. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.

20. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 472 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Admite recursul declarat de condamnatul Șevcenco Stanislav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25 aprilie 2024, *casează integral încheierea, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Adrian Cerbu***

Judecător: ***Marcel Popescu***